

Η εκκλησία των Εισοδίων της Θεοτόκου του 11ου μ.Χ αιώνα

/ [Γενικά](#)

ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΣ ΝΑΟΣ - ΦΟΔΕΛΕ, ΚΡΗΤΗ

Πρόκειται για απλό τετράστυλο σταυροειδή εγγεγραμμένο με τρούλο ναό της ελλαδικής σχολής, χωρίς νάρθηκα, ο οποίος ανοικοδομήθηκε στο κεντρικό και ανατολικό τμήμα της παλαιοχριστιανικής βασιλικής.

Παρότι η αρχιτεκτονική του ναού ανήκει στους τύπους της ελλαδικής σχολής πολλά από τα διακοσμητικά και δομικά στοιχεία του παραπέμπουν στη σχολή της Κων/πολης, όπως η στέγαση των γωνιαίων διαμερισμάτων με σταυροθόλια, τα τυφλά αψιδώματα των όψεων του ναού, η χρήση της τεχνικής της κρυμμένης πλίνθου, η απομίμηση ισόδομης τοιχοποιίας με χαράγματα στο κονίαμα.

Ο ναός κοσμεύεται με εξαιρετικές τοιχογραφίες τριών, κατά άλλους τεσσάρων, διαφορετικών στρωμάτων.

Το παλιότερο στρώμα, του 11ου αιώνα, θεωρείται εξαιρετικά σημαντικό, καθώς ελάχιστα δείγματα τοιχογραφημένων ναών αυτής της εποχής σώζονται στη Κρήτη, αλλά και για την υψηλή ποιότητα τέχνης του. Τμήματα του στρώματος αυτού σώζονται στο ιερό, στους πεσσούς του τρούλου καθώς και στο δυτικό τμήμα του ναού (Δέηση, μεμονωμένες μορφές αγίων, οι οποίες καλύπτουν τις

επιφάνειες των πλάγιων τοίχων, στα δυτικά σφαιρικά τρίγωνα του τρούλου διατηρείται ένας Σεραφείμ. Μεταξύ των παραστάσεων των μαρτύρων περιλαμβάνονται μάρτυρες της 15 Νοεμβρίου (Μερκούριος) και 13ης Δεκεμβρίου.

Το δεύτερο στρώμα του 13ου αιώνα εστιάζεται στο ΝΔ και ΒΔ διαμέρισμα καθώς και σ' ένα τμήμα του ιερού, θεωρείται δε η καλύτερη ποιότητα τέχνης του ναού. Το νεότερο στρώμα χρονολογημένο με επιγραφή του νότιου κλίτους, στο 1323, στην οποία αναφέρεται και το όνομα του δωρητή Μελισσουργού, μέλος ίσως της αρχοντικής οικογένειας του Ρεθύμνου, θεωρείται επαρχιακή τέχνη, με έντονα λαϊκό και εκφραστικό ύφος.

Νότιο Κλίτος: Κοσμεύεται με σκηνές από το Βίο της Παναγίας: Εισόδια Θεοτόκου, προσευχή Ιωακείμ και Άννας, προσφορά Ιωακείμ και Άννας, Αγ. Άννα και Αγ. Γεώργιος κ.α.

Ιερό: στην κόγχη του ιερού απεικονίζονται οι συλλειτουργούντες ιεράρχες, πάνω στηθάρια αγίων και στο τεταρτοσφαίριο της κόγχης Παναγία και άγγελοι. Δεξιά στους τοίχους της αψίδας Άγιας Δαμιανός και Αγία Ιουλία και αριστερά Αγ. Κήρυκος και Κοσμάς.

Βόρειο κλίτος: Στρατιωτικοί άγιοι όπως Άγιος Νικόλαος κ.α

Πηγή: [facebook.com](https://www.facebook.com)